

A.Z. 654

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Αφήγηση ζωής της Τριανταφυλλιάς Κ.

Τόπος κατοικίας της αφηγήτριας: Άνω Γλυφάδα, Αττική

Η συνέντευξη ηχογραφήθηκε στην οικία της αφηγήτριας.

Ονοματεπώνυμο συνεντεύκτριας: Αικατερίνη Καπελέρη, προπτυχιακή φοιτήτρια ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ (Εργασία στο μάθημα «Αφηγήσεις ζωής, Λαογραφία και Εκπαίδευση».

Διδάσκουσα: Ρ. Κακάμπουρα)

Ημερομηνία της συνέντευξης: 7 Ιουνίου 2017

Χρονική διάρκεια της συνέντευξης: 1 ώρα και 24 λεπτά.

Τεχνολογικός εξοπλισμός συνέντευξης (σημειώστε με X το μηχάνημα που χρησιμοποιήσατε)

α) ψηφιακό σύστημα ηχογράφησης (π.χ. IPOD, κινητό τηλέφωνο, άλλο)

β) ηλεκτρονικός υπολογιστής X

γ) βιντεοκάμερα ψηφιακή

ζ) άλλο. Τι; ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Αναφέρατε τον ακριβή τύπο της συσκευής που χρησιμοποιήσατε: laptop Turbo-X

Σχέση αφηγήτριας – συνεντεύκτριας: γιαγιά - εγγονή

Τεχνική συνέντευξης: κατευθυνόμενη με έμφαση στην παιδική και νεανική ηλικία

Είδος αυτοβιογραφίας ανάλογα με τον τόπο γέννησης και διαμονής: Αγροτοαστική

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΗΓΗΤΡΙΑΣ

Αφήγηση ζωής της Τριανταφυλλιάς Κ.

Έτος γέννησης: 1929

Τόπος γέννησης: Γέρακας Λακωνίας

Όνομα και επάγγελμα πατέρα: Γεώργιος, αγρότης

Όνομα και επάγγελμα μητέρας: Αικατερίνη, αγρότισσα

Ονόματα αρσενικών αδελφών(σπουδές / επάγγελμα): Δεν είχε

Ονόματα θηλυκών αδελφών (σπουδές / επάγγελμα):

Μαρία-αγράμματη-αγρότισσα

Γιαννούλα -αγράμματη-αγρότισσα

Χρυσούλα -αγράμματη-αγρότισσα

Χριστίνα-αγράμματη-αγρότισσα

Παναγιώτα-αγράμματη-αγρότισσα

Εκπαίδευση αφηγήτριας: αγράμματη

Επάγγελμα

Χρονολογίες

Αγρότισσα

1942-1969

Υπάλληλος

1970-1985

Θρήσκευμα: Χριστιανή ορθόδοξη

Χρονολογία γάμου: 1950

Τόποι κατοικίας

Χρονολογίες

Γέρακας Λακωνίας

1929-1950

Λογγάρι Λακωνίας

1950-1965

Γέρακας Λακωνίας

1965-1979

Αθήνα

1979-1988

Άγιος Ιωάννης Μονεμβασίας

1988-2004

Αθήνα

2004-ημερομηνία συνέντευξης

Όνομα και επάγγελμα συζύγου: Ιωάννης- αγρότης, ναυτικός, υπάλληλος

Όνομα και επάγγελμα αρσενικών παιδιών

Γεώργιος- ξυλουργός

Νικόλαος-ξυλουργός

Όνομα και επάγγελμα θηλυκών παιδιών

Αικατερίνη-δημόσια υπάλληλος

Γεωργία-δημόσια υπάλληλος

Ελένη-δημόσια υπάλληλος

ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρακάτω συνέντευξη θα παρουσιαστεί η ζωή της γιαγιάς μου της Φιλιώς. Η γιαγιά γεννήθηκε το 1929 στον Γέρακα Λακωνίας. Από μικρή που ήταν πέρασε πολλές κακουχίες καθώς μεγάλωσε σε μια φτωχή οικογένεια, όπως ήταν σύνηθες εκείνη την εποχή, στο χωριό της στη Λακωνία. Άρχισε να δουλεύει από πολύ μικρή με τον πατέρα της μαζί αλλά βοηθούσε και τη μητέρα της στο σπίτι, μιας και ήταν η μεγαλύτερη κόρη. Ήταν αγράμματη καθώς τότε δεν δινόταν και μεγάλη σημασία στα γράμματα από τους γονείς, αλλά ήταν πολύ εργατική. Δούλεψε κυρίως ως αγρότισσα μέχρι που παντρεύτηκε τον παππού μου τον Γιάννη. Παντρεύτηκε 20 χρονών και έκανε 5 παιδιά. Το 1965 ήρθαν στην Αθήνα εκτός από το τελευταίο παιδί που έμεινε πίσω για να τελειώσει την τάξη. Στην Αθήνα δούλεψε σε ραφείο, όπου και πήρε και τη σύνταξή της. Όταν πήρε τη σύνταξη έμεινε μέχρι το 2004 στο χωριό και έπειτα εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Αθήνα όπου και εξακολουθεί να μένει.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΦΗΓΗΤΡΙΑΣ/ ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Επέλεξα να πάρω συνέντευξη από την γιαγιά μου διότι έχει περάσει από πολλές κακουχίες στη ζωή της, έχει δει και ακούσει πολλά, έζησε εν καιρώ πολέμων, χούντας, εμφυλίου. Όταν της είπα για την συνέντευξη δέχτηκε κατευθείαν, χωρίς να το σκεφτεί ούτε στιγμή. Δέχτηκε λοιπόν κατευθείαν διότι σκέφτηκε ότι θα βοηθήσει την εγγονή της με το Πανεπιστήμιο, που το Πανεπιστήμιο και οι σπουδές για την γιαγιά είναι το μεγαλύτερο και το δυσκολότερο πράγμα. Η συνέντευξη πραγματοποιήθηκε στο σπίτι της γιαγιάς δηλαδή στο από πάνω σπίτι από το οποίο μένω και ηχογραφήθηκε μέσω υπολογιστή. Με το που άρχισε να μιλάει για τη ζωή της κυρίως όταν ήταν μικρή πριν παντρευτεί, κατάλαβα πόσο δύσκολα είχε περάσει. Προερχόταν από μία φτωχή οικογένεια και μεγάλωσε με πολλές δυσκολίες.

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Σ: Αρχίζουμε;

Α: Ναι.

Σ: Για πες μου όταν ήσουν παιδί πώς ήταν η ζωή σου;

Α: Η ζωή μου ήταν βλάχα.

Σ: Χαχα γιατί βλάχα;

Α: Φύλαγα τα πρόβατα, φύλαγα τα γίδια, είχαμε τα βόδια, καματεύαμε, θερίζαμε μέχρι εκεί ε;

Σ: Ναι. Για πες μου.

Α: Λοιπόν ήμουνα εγώ μία τσοπανούλα. Δεν θα 'ναι ωραία;

Σ: Χαχα. Θα 'ναι.

Α: Ήμουνα μια τσοπάνα, φύλαγα τα γίδια και τα πρόβατα και καματεύαμε με τον πατέρα μου και τη μάνα μου και τα αδέρφια μου. Τι άλλο πρέπει να σου πω πες μου.

Σ: Όχι, όχι, αυτά! Για πες μου το σπίτι που μεγάλωσες πώς ήταν; Η γειτονιά σου γύρω;

Α: Το σπίτι του πατέρα μου;

Σ: Ναι. Το πατρικό σου.

Α: Ήταν διώροφο, πάνω με πάτωμα γωνιά και κάτω με καμάρα.

Σ: Μένατε και με άλλους συγγενείς; Ή μένατε εσείς οι οχτώ?

Α: Όχι. Μέναμε εμείς τα παιδιά και ο πατέρας μου.

Σ: Α, δηλαδή οι γονείς και τα παιδιά. Όχι παππούδες θείες κλπ.

Α: Όχι ο παππούς μου ήταν εκεί πέρα σπίτι του.

Σ: Για πες μου τώρα τι τρώγατε συνήθως;

Α: Τι τρώγαμε;

Σ: Ναι.

Α: Τρώγαμε φακές, φάβα, χόρτα, φασόλια.

Σ: Κρέας;

Α: Κρέας σφάζαμε το Πάσχα, σφάζαμε κατσίκι τις Απόκριες και τα Χριστούγεννα.

Σ: Εσένα τι σου άρεσε να τρως περισσότερο;

Α: Εμένα όλα μ 'άρεσανε. Ε, και το κρέας τρώγαμε, γιατί δεν τρώγαμε πολύ συχνά. Της Παναγίας σφάζαμε σφακτό και το κάναμε στο φούρνο και ερχόντουσαν συγγενείς. Και αυτά τρώγαμε εμείς.

Σ: Ωραία.

Α: Και φτιάχναμε και γλυκά, κουραμπιέδες, φτιάχναμε δίπλες.

Α: Σαμουσάδες, άμα είχαμε αμύγδαλα.

Σ: Είχατε, δεν είχατε στο χωριό;

Α: Είχαμε ντάξει ναι. Φτιάχναμε ναι.

Σ: Για πες μου τώρα για τα ρούχα που φόραγες όταν ήσουνα μικρή. Πώς ήταν;

Α: Φόραγα τα ρούχα που ήμουνα μικρή, έπαιρναν το πακέτο, το τραβάγαμε, το βάζαμε στον εργαλειό και υφαίναμε.

Σ: Οπότε στα έφτιαχνε η μαμά σου τα ρούχα;

Α: Όχι.

Σ: Τα αγοράζατε;

Α: Δεν αγοράζαμε εμείς. Τα κόβανε και τα πήγαινα εγώ στη μασούρα και τα 'ραβα στο σπίτι μαζί με την μάνα μου. Ήτανε και εκεί η θεια-Θανάσω, η μοδίστρα και ερχόταν και μας τα έκοβε και τα φτιάχναμε. Εκείνα θα τα λέμε εκείνα;

Σ: Ποια;

Α: Τούτο που είπα τώρα.

Σ: Ναι ναι ναι. Μην αγχώνεσαι.

Α: Του εργαλειού φουστάνια, φουστανάκι, ζακέτα πλεκτή από πάνου, γιλεκάκι και αυτά. Φουστανάκι και ζακέτα.

Σ: Όχι παντελόνια; Παντελόνια δεν φοράγανε τότε οι γυναίκες;

A: Όχι τότε δεν φοράγανε παντελόνια, τώρα φοράνε.

Σ: Για πάμε τώρα στους γονείς σου. Δούλευαν οι δικοί σου;

A: Δουλεύανε.

Σ: Και οι δύο;

A: Ο πατέρας μου μάζευε και η μάνα μου μάζευε ελιές.

Σ: Η μαμά σου, η γιαγιά δηλαδή ήταν πιο πολύ στο σπίτι ή δούλευε;

A: Δούλευε μαζί μας. Ε άμα είχε παιδί μικρό και δεν μπορούσε, δεν ερχόταν πολύ, όπως πηγαίναμε εμείς αλλά πήγαινε και η μάνα μου, δούλευε.

Σ: Μιλούσες με τη μαμά σου ή τη φοβόσουν; Μιλάγατε γενικά;

A: Τη μάνα μου δεν την φοβόμουν, η μάνα μου φοβόταν εμένα.

Σ: Α, έτσι.

A: Ξέρεις όχι. Η μάνα μου ήταν λίγο κακίστρω. Λοιπόν, μια φορά εγώ είχα μία φιλενάδα, ήτανε πλούσια αυτή, μου λέει έλα Φιλιά να παίξουμε λιγάι γιατί άμα έρθει η μάνα μου θα με πάρει κα θα φάμε και καμιά. Μας τις έβρεχε η μάνα της καμιά μέρα. Και πάει πήγα. Η μάνα μου μου λέει μην πας γιατί σε θέλω εδώ. Ήθελε να την ψειρίσω. Της λέω αν μου πεις τώρα, δεν θα σε ψειρίσω. Θα πάω τώρα που είναι η φιλενάδα μου λίγο λέω και θα 'ρθω. Ε, πήγα. Έλα όμως που με φώναζε Φιλιά, εγώ δεν πήγαινα. Καμιά φορά από το φόβο δεν πήγα και το βράδυ με καλοπήρε έλα δεν εγώ δεν σε πειράζω, δεν σε κάνω. Η μάνα μου όμως τα είχε μαζέψει και με στήλωσε στο παραθύρι του παππού και μου είπε «θα σε σφάξω». Μπάπ εγώ κάτω.

Σ: Λιποθύμησες;

A: Λιποθύμησα. Μωρή δεν σου ξεραινόταν το χέρι της λέει. Τέλος πάντων. Αυτά να μην τα πούμε ντροπή.

Σ: Ό,τι θες σου λέω πες, δεν είναι τίποτα ντροπή.

A: Ε, λοιπόν από κει και ύστερα όχι δεν με μάλωνε.

Σ: Δεν σου φώναζε;

A: Όχι γιατί εγώ τα έφτιαχνα όλα μόνη μου. Η μάνα μου έκανε καμιά δουλειά στο σπίτι και δεν την ένοιαζε. Εγώ να τα καλαμίσω, να τα βάλω στα καλάμια, να το τραβήξω να το τσιτώσω να το βάλω στον εργαλειό, να το υφάνω. Η Μαριώ δεν ήξερε η φουκαριάρα και εκεί την κοπάναγε. Της λέω «Τί κοπανάς τη Μαριώ; Να κοπανάς τον εαυτό σου», γιατί η Μαριώ ήτανε παιδί και έπαιζε στο πάτωμα. Ε, και κάτι της έσπασε, κανάτα της έσπασε, της έσπασε ποτήρι δεν ξέρω. Παίρνει τη βέργα η μάνα μου, χτυπάει τη βέργα στα χέρια, τη βλέπει η Μαριώ και ένα πήδο από το παράθυρο.

Σ: Α, που πήδηξε από το παράθυρο, ναι το θυμάμαι που μου το έχεις πει. Για πες μου τώρα με τη γιαγιά και τον παππού.

A: Είχαμε καλές σχέσεις.

Σ: Είχατε καλές σχέσεις;

A: Η γιαγιά ήτανε πολύ καλή.

Σ: Είχες καλύτερες σχέσεις με τους παππούδες ή τους γονείς; Με ποιον ένιωθες πιο άνετα;

A: Όχι εγώ να πούμε ήμουν με τους γονείς μου στο σπίτι μας καλά αλλά και με τους παππούδες πρώτο πιάτο φαΐ το βγάναμε στον παππού. Πάαινα εγώ στον παππού. Και στην γιαγιά.

Σ: Μπράβο, καλά έκανες. Για πες μου, έπρεπε να φέρεσαι, σου έλεγαν οι γονείς να φέρεσαι κάπως μπροστά στους συγγενείς; Να τους σέβεσαι; Να μην τους μιλάς;

A: Όχι οι μπαρμπάδες μου μ' αγαπάγανε όλοι. Οι μπαρμπάδες μου, τα αδέρφια της μάνας μου, μ' αγαπάγανε αλλά και εγώ τους αγαπούσα πολύ. Πήζαμε γιαούρτι το Πάσχα από του Τσαούση και τα πήγαινα στον Αγιάνη του Γέρακος. Από μια τέστα γιαούρτι του καθενός. Τώρα εγώ που είχα δύο χέρια που θα το πάαινα το τρίτο; Λοιπόν λέω: «Τί θα κάνουμε τώρα πατέρα; Εγώ δύο χέρια έχω. Η τρίτη;» και μου λέει «θα κατεβείτε με την Μαριώ στον Γέρακα, θα πάτε στο σπίτι και από εκεί θα 'ρθούν οι μπαρμπάδες. Αυτό ήταν για το Πάσχα στο Γέρακα και κάναμε γιορτή, πανηγύρι. Θα τις δώσετε το βράδυ που θα 'ρθούνε. Και αυτό κάναμε. Καθόμουνα εγώ με τους μπαρμπάδες πηγαίναμε στον επιτάφιο στον Γέρακα, ήταν η Μαρία του μπάρμπα-Μιχάλη, του μπάρμπα-Βασίλη, οι άλλοι ήταν στον Αγιάνη του μπάρμπα-Ντινέλου. Τους λέω έχω κάτι να σας δώσω, θα το πάρετε να πάτε στον Αγιάνη το πρωί; Θα το

πάρουμε είτε η θειά-Βασίλω. Έχουμε γιαούρτι. Το γιαούρτι δεν θα πάρουμε; (ένας από τους θείους είπε). Ε, λοιπόν φύγαμε από την εκκλησία, τους το έδωσα και του μπάρμπα-Γιάννη που ήταν στο χωριό. Ε, και αυτά, εκεί.

Σ: Υπήρχε κάποιος στο χωριό που να έλεγε ιστορίες ή παραμύθια; Είτε συγγενής, είτε γνωστός, είτε φίλος;

Α: Τί παραμύθια;

Σ: Ε, δεν ξέρω. Σαν αυτό που μου έλεγες εσύ με τον αι-Γιώργη. Ποιος στο είχε πει εσένα αυτό το παραμύθι;

Α: Ποιον αι-Γιώργη;

Σ: Με τον προφήτη Ηλία; Που μου έλεγες όταν ήμουν μικρή; Που ήμασταν στο χωριό για να μας βάλεις για ύπνο μας έλεγες ένα παραμύθι. Αυτό με τον αι-Γιώργη, στο είχε πει εσένα κάποιος άλλος;

Α: Ποιος ήταν τώρα αυτός..

Σ: Δεν θυμάσαι.

Α: Εμείς όταν ήμασταν παιδιά στο Γέρακα δεν τα είχαμε.

Σ: Όπως τα έχουμε εμείς τώρα.

Α: Εμείς λέγαμε παραμύθια στα παιδιά. Τώρα τι τους έλεγα δε θυμάμαι.

Σ: Θυμάσαι τον Αγιώργη;

Α: Μωρέ τον θυμάμαι, αλλά ήξερα κάτι ωραία.

Σ: Θυμόσουνα άλλα;

Α: Μωρέ είναι χρόνια βλέπεις τώρα.

Σ: Καλά εντάξει δεν πειράζει τώρα. Για πες μου τώρα λοιπόν για τις αδερφές σου. Με τη σειρά ποιες ήτανε και πες μου για την κάθε μια.

Α: Οι αδερφές μου... Ήμουνα εγώ, και ήτανε και η Μαρία. Η Μαρία δούλευε και δεν ήταν στο σπίτι. Ήταν η Χριστίνα, και από εκεί ήταν η Γιαννούλα. Έφυγε και ήρθε στην Αθήνα η Γιαννούλα.

Σ: Ναι, για δουλειά;

A: Ναι, την είχε πάρει η θειά της και δούλευε εκεί. Και η Γιαννούλα και η Χριστίνα

Σ: Μαζί πήγανε?

A: Όχι η Χρυσούλα πήγε. Αυτή (η θειά)... Ο άντρας που είχε ήτανε από τη Μονεμβάσια και ήτανε και η θειά της και την πήρανε τη Χρυσούλα με τα παιδιά να παίζει. Ήτανε ο μπάρμπα-Βασίλης, αυτοί, Πετρετσαίοι και την είχανε πάρει εκεί τη Χρυσούλα.

Σ: Μετά ήταν η Χριστίνα.

A: Η Χριστίνα ήλθε εδώ στην Αθήνα. Έφυγε πήγε. Η Χριστίνα μόλις πήγε 18-19 χρονών έφυγε. Αρραβωνιάστηκε και πήγε στην Αυστραλία.

Σ: Πήγε στην Αυστραλία; Μπράβο!

A: Ναι πήγε στην Αυστραλία. Τώρα αυτά θες να τα γράψουμε?

Σ: Όχι όχι τα καταγράφει ο υπολογιστής. Πες μου εσύ, τα ακούω εγώ.

A: Η Χριστίνα παντρεύτηκε τον μπάρμπα-Σπύρο. Και η Γιώτα.

Σ: Και η Γιώτα παντρεύτηκε στην Αυστραλία;

A: Ναι, μόλις την είδε στην φωτογραφία της Χριστίνας ο μπά

Σ: Και γύρισαν μετά; Πότε γύρισαν;

A: Ήρθανε μια βόλτα. Είχανε 'ρθει από την Αυστραλία, και πήγανε και ξανά ήρθανε. Ε, μετά που ξανά ήρθανε δεν ξανά φύγανε πάλι. Πήρανε σπίτι και μείναν στην Αθήνα και στο χωριό.

Σ: Εσύ με ποια ήσουν πιο κοντά; Με τη Μαριώ που ήταν κοντά στην ηλικία σου;

A: Εγώ αφού παντρεύτηκα στο Λογγάρι, δεν είχα καμία αδερφή κοντά.

Σ: Μέχρι πριν παντρευτείς.

A: Εε, ήμουν με την Μαριώ.

Σ: Και με την Γιαννούλα;

A: Όχι η Γιαννούλα είχε φύγει, η Χριστίνα είχε φύγει, η Χρυσούλα είχε φύγει.

Σ: Οπότε με την Γιώτα ήσασταν;

A: Ναι η Γιώτα είχε μείνει. Ναι αλλά παντρεύτηκα και εγώ μικρή.

Σ: 20 χρονών ε;

Α: Ναι. Και ήξερα κάτι και έλεγα στα παιδιά όταν ήταν μικρά αλλά δεν τα θυμάμαι.

Σ: Παραμύθια;

Α: Ναι, αλλά δεν τα θυμάμαι.

Σ: Ντάξει δεν πειράζει. Να σου πω, όταν δεν καθόσουν φρόνιμα οι γονείς σου σε φόβιζαν με κάτι; Σου έλεγαν κάτι για να κάτσεις φρόνιμη;

Α: Εγώ δεν έδινα δικαίωμα σε κανέναν, όχι να με κοροϊδέψει.

Σ: Μπράβο.

Α: Ήμουν λίγο σκληρή. Ναι και δεν έδινα ε, δεν μου λέγανε να μην μπλέξεις με κανέναν, γιατί ήξεραν ότι δεν μπλέκω.

Σ: Ο πατέρας σου σε είχε μαλώσει ποτέ;

Α: Ο πατέρας μου ποτέ.

Σ: Μόνο η μάνα σου τότε;

Α: Η μάνα μου φώναζε, αλλά ξύλο ποτέ γιατί με φοβότανε. Δεν με χτύπαγε, ξύλο εγώ δεν έφαγα από την μάνα μου. Ξύλο έφαγε η Μαριώ γιατί δεν ήξερε να υφαίνει. Και της λέω άστη θα την μάθω εγώ, αφού εσύ δεν είσαι γυναίκα για να μάθεις εργαλειό.

Σ: Και τι σου είπε;

Α: Ε και μου λέει ε καλά λες αλλά δεν έχω υπομονή. Είχε και όλο κορίτσα.

Σ: Είχε και όλο κορίτσια. Για πάμε τώρα σε ένα άλλο θέμα. Όταν κάνατε γιορτές, Πάσχα, Χριστούγεννα, 15Αύγουστο, τι κάνατε συνήθως;

Α: Τον 15Αύγουστο κατεβαίναμε στο χωριό. Θερίζαμε τα χωράφια στο βουνό και μετά κατεβαίναμε στο χωριό της Παναγίας. Σφάζαμε σφακτό και ανάβαμε τον φούρνο και το βάζαμε και έρχονταν συγγενείς της Παναγίας και τρώγαμε όλοι.

Σ: Σε εσάς κάνατε τις γιορτές ή πηγαίνατε σε άλλα σπίτια;

Α: Στο σπίτι μας, εκεί που είχαμε μεγαλώσει. Είχαμε ηλιακό έξω, στέρνα. Αφού έχεις πάει.

Σ: Ναι έχω πάει, αλλά ντάξει όταν πήγα εγώ είχε πέσει το σπίτι. Οι γονείς σου πίστευαν; Ήταν της εκκλησίας;

Α: Ναι, ειδικά ο πατέρας μου.

Σ: Πήγαινε πολύ ε;

Α: Ναι πήγαινε πολύ. Για τώρα που λες ήταν της Παναγίας και ήθελε να φάει λιγάκι πατσά. Λέει η μάνα δεν θες να πας στην εκκλησία και να φας μετά που θα 'ρθεις; Ε όχι θέλω τώρα γιατί κάτι με τραβάει. Και πήγε η μάνα μου και του έβγαλε ένα πιάτο. Και τον έκοψε και δεν πήγε ούτε στην εκκλησία ούτε μετά έφαγε και δεν έπρεπε να φάει. Ε τέλος πάντων, αυτό μην λες τίποτα γιατί δεν είναι.

Σ: Από τότε που έφαγε δεν ξανά έφαγε ε;

Α: Από τότες μόλις που γύριζε από την εκκλησία γύρευε και έτρωγε. Για πριν δεν έλεγε να φάει ούτε μεζέ ούτε να δοκιμάσει το φαί. Ε τότε να πούμε περνάγαμε διαφορετικά. Πιο φτωχά ήτανε, αλλά το σπίτι της Παναγίας φτιάχναμε γλυκά, ζυμώναμε ωραία ψωμιά να πούμε και πίτες φτιάχναμε και ερχόντουσαν οι μουσαφिरαίοι και βάναμε φαί στο φούρνο και ερχόταν και ε, τρώγαμε.

Σ: Να σου πω τώρα εμείς τον 15Αύγουστο που πηγαίνουμε κάτω, 15Αύγουστο έχει πανηγύρι. Τότε είχε πανηγύρια;

Α: Ναι ,ου. Πολλά πανηγύρια.

Σ: Πες μου για τα πανηγύρια.

Α: Παναγίας που είχε πανηγύρι, είχε κόσμο κόσμο. Όχι ναι τα πανηγύρια τα είχαμε. Πηγαίναμε και χορεύαμε. Και τι χορούς και ναι. Και είχα και κάτι μαλλιά μέχρι εδώ.

Σ: Μακριά ε; Και σε βλέπανε οι γαμπροί.

Α: Και μένανε χαχα.

Σ: Πηγαίνατε όλοι μαζί, οικογενειακώς ή πηγαίνατε μόνες σας εσείς τα κορίτσια;

Α: Τα κορίτσια εμείς κατεβαίναμε, είχαμε και τα αγόρια και της γειτονιάς τα κορίτσια και σμίγαμε και πηγαίναμε. Ε εμείς δεν είχαμε και αδέρφια να μας συνοδέψουν. Είχαμε τα ξαδέρφια μας, γειτόνοι.

Σ: Χόρευες;

A: Ναι. Πηγαίναμε, είχαμε τσοπάνηδες που ρίχναμε το γάλα μαζί και πηγαίναμε, μας χορεύανε αυτοί.

Σ: Εσύ χόρευες;

A: Ναι χόρευα. Και ήξερα και ωραίο χορό.

Σ: Σ' άρεσε να χορεύεις;

A: Ου. Μόλις άκουγα βιολιά κατέβαινα.

Σ: Να δούμε από που το πήραμε εγώ και ο Γιάννης δηλαδή, που χορεύουμε.

A: ε;

Σ: Λέω εγώ και ο Γιάννης που χορεύουμε από σένα το πήραμε.

A: Α δεν το πήρατε από μένα. Ποιο σόι χορεύει; Είναι της μάνας σου. Και εγώ ήμουνα όμως α.

Σ: Ήσουνα. Ο παππούς δεν χόρευε. Ο παππούς ο Γιάννης.

A: Ο παππούς ο Γιάννης όχι δεν χόρευε. Ο Γιάννης και ο πατέρας σου.

Σ: Ναι το ξέρω ο μπαμπάς. Πάλι καλά ο μικρός ο Γιάννης χορεύει.

A: Ναι γιατί ο μπάρμπα σου ο Γιώργος χορεύει. Δεν χορεύει.

Σ: Για να πάμε τώρα στο σχολείο.

A: Δεν μου μοιάσανε. Τα κορίτσια μου μοιάσανε.

Σ: Τα κορίτσια χορεύουν.

A: Ναι ναι. Τι τους έκανα εγώ τότες. Πήγα και έβγαλα βολβιά να δώσω στον Δημητρακόπουλο να μάθει στον Νίκο χορό. Όταν τα πήγα τα βολβιά στον Δημητρακόπουλο λέει άστον, θα τον κάνω εγώ τσιράκι. Δεν μπορεί να τον κατάφερνε. Όχι εγώ δεν θέλω χορό.

Σ: Δεν ήθελε να χορέψει.

A: Ναι.

Σ: Δεν θέλει, δεν του αρέσει.

A: Μόνο εκείνο το πως το λένε, το ζεμπέκικο.

Σ: Το ζεμπέκικο ε;

Α: Ναι. Εκείνο από μικρούλι που ήταν το χόρευε.

Σ: Το χόρευε καλά όμως έ;

Α: Ναι το χόρευε. Και τώρα το χορεύει.

Σ: Ναι για πες μου. Πήγες σχολείο;

Α: Ποιος;

Σ: Εσύ, πήγες σχολείο;

Α: Είσαι καλά; Πήγα και έκανα ένα κλάμα και πήγε ο παππούς ο Συμεών και μου πήρε μία πλάκα, ήτανε κάτι πλάκες τότε πέτρινες.

Σ: Ναι που γράφατε.

Α: Ναι και πήγε και μου πήρε και μου το έδωσε και μου λέει θα γράφεις ότι λέει ο δάσκαλος. Και είχε γεννήσει η μάνα μου δίδυμα. Ποιος να τα κοιμίζε, ποιος να τα τάζε;

Σ: Η μάνα σου είχε δίδυμα;

Α: Ναι είχε δίδυμα.

Σ: Πέθαναν;

Α: Την Τασία και την Χρυσούλα.

Σ: Α η Χρυσούλα είχε και δίδυμη αδερφή;

Α: Ναι ναι. Και ερχόταν ο παππούς και έβαζε η μάνα στη λεκάνη, έβαζε σαπούνι, έβαζε νερό και πήγαινε και ερχόταν κι με έπαιρνε από το σχολείο και ερχόμουν σπίτι και από τη μία πλευρά έπλενε η γιαγιά από την άλλη εγώ και μέχρι εκεί πήγα. Μέχρι 6-7 χρονών.

Σ: Μέχρι πρώτη δημοτικού;

Α: Ναι μέχρι τότε.

Σ: Δηλαδή 6 χρονών.

Α: Ναι.

Σ: Ήσουν μικρή.

A: Και τα πλέναμε με τη γιαγιά και ποιος να τα κάνει; Η μάνα μου αντοχή δεν είχε. Οι θείες ερχόντουσαν .

Σ: Οπότε σχολείο δεν πήγες.

A: Δεν πήγα σχολείο καθόλου. Ήθελα να μάθω για τα γράμματα, τα 'Θέλα πολύ τα γράμματα. Και τώρα με τα παιδιά που τα διάβαζα έτσι έμαθα. Στο σχολείο που πήγαιναν, έπαιρνα τα βιβλία της πρώτης δημοτικού της τάξης και σιγά σιγά έμαθα να κάνω και την υπογραφή μου και τώρα δεν μπορώ.

Σ: Δεν πειράζει, δεν πειράζει. Αυτό μου το 'πε ο μπαμπάς ότι δεν ήξερες γράμματα και έμαθες με τα παιδιά σου. Επειδή διάβαζες μαζί τους έτσι έμαθες.

A: Ναι.

Σ: Ωραία για πάμε τώρα για παιχνίδια. Έπαιζες με τα αδέρφια σου ή με φίλες σου παιχνίδια όταν ήσουν μικρή;

A: Ναι εγώ ήμουνα, δεν πήγαινα σχολείο ακόμα και με έπαιρνε ο πατέρας αγκαλιά και βάσταγα τα γίδια. Ήμασταν στις σκατουλιές και σπέρναμε και πηγαίναμε στα γίδια. Ήμασταν και τα παιδιά του μάρμπα-Κωστή και του μάρμπα-Γιάννη.

Σ: Οπότε δεν παίζατε πολύ ε όταν ήσασταν μικρές;

A: Είσαι καλά; Εγώ με έστελνε η μάνα μου μόλις μεγάλωσα λιγάκι, μου φόρτωνε τα ρούχα και πήγαινα στο χωριό εγώ και τα έπλενα. Και αν δεν τα έκανα και καλά τι να έκανα; Δεν μπορούσα και πολύ. Τα έβαζα μέσα στην αλισίβα και πλενόntonτουσαν. Αλλά ήταν πιο εκείνα τα χρόνια.

Σ: Πιο δύσκολα;

A: Πιο φτωχά και πιο δύσκολα.

Σ: Από τι ηλικία άρχισες να δουλεύεις;

A: Από μια μπουκιά σου λέω που ήμουνα εγώ 6 χρονών βάσταγα και με έπαιρνε ο παππούς αγκαλιά και με άφηνε μέσα στις προβατίνες και τις κοπριές. Άστα μην τα ρωτάς εκείνα τα χρόνια.

Σ: Τους βοηθούσες τους γονείς σου ε;

A: Εγώ δούλεψα πολύ.

Σ: Καλύτερα και από 10 αγόρια γιαγιά ήσουν.

Α: Μα λέγανε η Φιλιά του Τσαούση, ναι δούλευα πολύ. Και αφού ήμουνα 8 χρονών και πήγαινα και έκανα μεροκάματο και έφερνα σιτάρι και δούλευα με τον μπάρμπα-Γιάννη και τον μπάρμπα-Κωστή.

Σ: Δεν σε πλήρωναν;

Α: Όχι δούλευα.

Σ: Βρε ναι δούλευες, αλλά σε πλήρωναν με χρήματα ή σε πλήρωναν αλλιώς;

Α: Με σιτάρι.

Σ: Τότε σας πλήρωναν με φαγητό ε;

Α: Ναι γιατί δεν είχαμε.

Σ: Δούλευες πολλές ώρες;

Α: Όλη μέρα. Από το πρωί μέχρι το βράδυ.

Σ: Από το πρωί μέχρι το βράδυ ε; πω πω! Ωραία, ας αλλάξουμε συζήτηση τώρα μην θυμάσαι αυτά και στεναχωριέσαι. Θυμάσαι κάποιους συγγενείς καλά; Θείους, θείες, παππούδες;

Α: Ε, ο παππούς μου ο κακοντέλης, ο μπάρμπα-Συμεώνης φρόντιζε την γιαγιά μου που ήταν άρρωστη. Και μαγειρεύαμε εμείς και του πηγαίναμε άμα ήταν στο χωριό. Το πρώτο πιάτο που βγάζαμε από το τσουκάλι ήταν του παππού. Βγάζαμε φαΐ να πάμε του παππού. Η γιαγιά δεν μπορούσε να μαγειρέψει ήταν κάτω, είχε το στομάχι και δεν μπορούσε. Ε, του πατέρα μου η μάνα. Της μάνας μου είχε πεθάνει, δεν την γνώρισα. Να σου πω, δεν περάσαμε και άσχημα γιατί με το '40 που είχαμε τα ζούμπερα εμείς δεν πεινάσαμε. Το τυρί το 'χαμε, τα αυγά τα 'χαμε και αυτά. Και τα ζούμπερα τα είχαμε.

Σ: Τα ζούμπερα τι είναι;

Α: Πρόβατα και γίδια, αλλά τα φροντίζαμε εμείς τα κορίτσια. Εγώ είχα τα γίδια και η Μαριώ τις προβατίνες. Και τι να κάναμε; Άμα δεν βοηθάγαμε, θα ψοφάγανε και δεν θα τρώγαμε. Σιτάρι κάναμε άμα ήμασταν στου Τσαούση και φτιάχναμε, αλλά δεν ήμασταν να πούμε όπως στο Λογγάρι που ήμασταν. Ο μπάρμπα-Λιας είχε τα πολλά χωράφια, είχε σιτάρια πολλά και πούλαγε, αλλά και εκείνος τελευταία τα παιδιά του πιο φτωχά από εμάς ήτανε. Λοιπόν εκείνη τη χρονιά το '40 που ήτανε ο πόλεμος εμείς

δεν πεινάσαμε. Είχαμε και σιτάρι και τυριά είχαμε και τα γουρούνια που τα σφάζαμε και τα βάζαμε γλίνα και ρίχναμε μέσα στα αυγά και φτιάχναμε.

Σ: Η γλίνα τι είναι;

Α: Σφάζαμε το γουρούνι και το βράζαμε και το κάναμε παστό. Έναι το παστό είναι.

Σ: Όταν αρρώσταινε η μητέρα σου εσύ έκανες τις δουλειές του σπιτιού;

Α: Ε ποιος να τις έκανε; Και η μάνα μου κάθε χρόνο μας έκανε και από ένα.

Σ: Α ωραία. 1 χρόνο έχετε διαφορά; Κατά 1 χρόνο είναι;

Α: Όχι. Είμαστε, εγώ έχω 1 χρόνο με τη Μαριώ και δεν θυμάμαι και καλά και κάτι μήνες.

Σ: Η Μαριώ με την Γιαννούλα;

Α: Η Μαριώ με την Γιαννούλα είχανε 1μισι χρόνο. Ε η Γιαννούλα πάλι με τη Χρυσούλα τα δίδυμα ήτανε αλλά πέθανε το άλλο, ήταν άρρωστο και πέθανε αμέσως. Είχαμε και άλλη μια κοπέλα μικρούλα ήταν.

Σ: Και άλλο μωρό που έχασε;

Α: Ναι, δεν ήτανε μωρό, τη βύζαινε ακόμα αλλά περπάταγε, ήτανε, αλλά ήτανε όμορφη. Και δεν μπορούσε να της κόψει το γάλα. Δεν μπορούσε. Έμεινε έγκυος μετά και λέει στον παπά τι να κάνω; Άμα πάθει τίποτα; Πρέπει να το αποκόψεις λέει, πάει 2 χρονών λέει, πόσο να της το δώσεις; Ο παπάς της είπε. Και θα της βάλεις λίγο πιπέρι πάνω στη ρώγα και άμα ξανά πάει να πιάσει θα καεί και δεν θα ξανά θέλει. Αυτό έκανε ένα μεσημέρι και μόλις το έκανε, κήκε και από την πολύ νευρικότητα που είχε, την κοίταξε και τελείωσε. Πέθανε επειδή της έκοψε το γάλα.

Σ: Και αυτή η κοπέλα μετά από ποια ήτανε; Μετά από ποια αδερφή; Μετά τη Χρυσούλα;

Α: Μετά από την Χρυσούλα πρέπει να ήτανε δεν θυμάμαι, αλλά ήτανε όμορφη.

Σ: Πώς την λέγανε; Την είχαν βαφτίσει.

Α: Αμέ. Αγγελικώ τη λέγανε.

Σ: Οπότε έχει χάσει τρία παιδιά.

A: Η μάνα μου;

Σ: Ναι. Την Τασία.

A: Την Τασία, την Αγγελικώ, το παιδί που το έχασε με τον ομφάλιο λώρο. Οπότε τρία.

Σ: Τρία λοιπόν.

A: Και ένα που έχασε όταν ήταν πέντε μηνών έγκυος σε αγόρι; Οπότε τέσσερα.

Σ: Α τέσσερα έχασε λοιπόν. Οπότε θα είχε δέκα παιδιά.

A: Ναι είχε η μάνα μου θα είχε δέκα παιδιά. Ναι η μάνα μου, έξι μείναμε τελευταία.

Σ: Και τώρα είστε τρεις, τέσσερις.

A: Ναι τέσσερις. Η Γιαννούλα λέει δεν μπορεί καθόλου.

Σ: Για πες μου τώρα. Παλιά διασκεδάζαν διαφορετικά από ότι τώρα. Τώρα ας πούμε πάνε για καφέ ας πούμε. Παλιά τι κάνατε για να διασκεδάζατε; Μαζευόσασταν σε σπίτια;

A: Εμείς πηγαίναμε για διασκέδαση όταν ήταν ε καλοκαίρι.

Σ: Το καλοκαίρι.

A: Ναι που κάνανε χορούς. Μαζευόντουσαν του Ευαγγελισμού, χορεύανε έξω στου μπάρμπα-Λάμπρου, τα Χριστούγεννα, το Πάσχα να πούμε, δεν είχαμε πολλές διασκεδάσεις στο χωριό μας.

Σ: Ποιοι ήταν οι πλούσιοι στο χωριό; Είχατε πλούσιους;

A: Είχαμε, τον μπάρμπα-Γιάννη τον Τσαβαλά, ήτανε πλούσιος αλλά έφυγε πήγε στην Αμερική, γιατί κοντέψανε να τον σκοτώσουν οι αντάρτες και τον έστειλε κάποιος και έφυγε. Ήρθε το υποβρύχιο στο λιμάνι κάτω και τον πήρε.

Σ: Και έφυγε;

A: Πήγε στην Αμερική. Αυτός ήτανε πλούσιος ε και οι άλλοι ήτανε μικρο-μαγαζάτορες. Ο Λάμπρος, ο Οικονομάκης, ο παπάς είχε μαγαζιά κάτω από το σπίτι. Δεν είχανε άλλοι. Και αυτοί που είχαν τις μηχανές και βγάζανε τα λάδια.

Σ: Εσείς οικονομικά πώς ήσασταν; Είχατε λεφτά καθόλου ή ήσασταν πιο φτωχοί;

A: Εμείς όταν είχαμε τα ζούμπερα δεν μας λείπανε τα λεφτά, παίρναμε είχαμε και το ρύζι και τα μακαρόνια μας, δεν είχαμε πολύ φτώχεια γιατί είχε φύγει και η Χρυσούλα και η Χριστίνα και η Γιαννούλα και παίρναμε ότι θέλαμε.

Σ: Ήσασταν και πιο λίγοι, ήσασταν πέντε άτομα.

A: Και εκεί τότε το τυρί πιο πολλοί τρώγαμε παρά πουλάγαμε γιατί δεν το παίρνανε.

Σ: Α δεν το παίρνανε;

A: Ε δεν το παίρνανε γιατί ο ένας με τον άλλον είχανε πρόβατα.

Σ: Α γι' αυτό. Για πάμε τώρα να μου πεις για τον παππού.

A: Τον μπάρμπα-Συμεώνη.

Σ: Όχι τον παππού τον δικό μου, τον άντρα σου.

A: Α θα τον πιάσω εκείνον, θα τον ψέλνω.

Σ: Για πες μου τον είχες δει; Τον ήξερες;

A: Ποιον; Α τον παππού τον άντρα μου. Ο παππούς ο Γιάννης ήταν καλό παιδί. Πάρα πολύ καλό παιδί, γιατί αυτός ήρθε, με είδε, του άρεσα.

Σ: Και τελείωσε.

A: Ναι. Το προξενιό μου το κάνανε άλλοι. Τον μπάρμπα-Φράγκα τον ήξερες;

Σ: Ναι μου τον είχες πει.

A: Αυτός είχε πάρει μια από τον Γέρακα και του προξένευε την αδερφή της.

Σ: Του παππού.

A: Ναι του παππού.

Σ: Ήτανε όμορφος ο παππούς ε;

A: Ναι. Είχε κατσαρά μαλλιά και έβαζε το σκουφάκι και πετάγανε γύρω.

Σ: Είχε κατσαρά μαλλιά;

A: Ναι αφού ο Νίκος ο πατέρας σου του έμοιασε αλλά μετά τα άφησε και ξεβλαστώσανε, είχε κατσαρά μαλλιά μικρός. Λοιπόν ο παππούς ή δυο φορές τον είχα δει ή τρεις.

Σ: Ήτανε όμορφος.

Α: Και εμένα δεν μου είχανε πει ούτε η κουναβού, της είχε πει της κουναβού δεν θα πεις στη γειτονιά ότι έχω έρθει στην πόρτα. Τσίτα η Κουναβού. Ήταν αδερφή του.

Σ: Ποια; Η Θεοδώρα;

Α: Η Ελένη.

Σ: Είχε και ο παππούς πολλά αδέρφια.

Α: Είχε 4 αδερφές και άλλα 3 αδέρφια.

Σ: Τρία αλλά το ένα πέθανε.

Α: Ναι το ένα πέθανε. Και όταν έφυγα, ήμουν 20 χρονών και εγώ σηκώθηκα το πρωί. Και πάει αυτός της Παναγίας το βράδυ στον Κούναβο και λέει: εγώ θέλω τη Φιλιά να παντρευτώ. Και δεν ήθελε να παντρευτεί γιατί ήθελε να φτιάξει το σπίτι πρώτα.

Σ: Στο Λογγάρι;

Α: Ναι στο Λογγάρι. Και πήγε στη θειά Βασίλω και όλη του η προίκα ήταν δύο χιλιάδες. Τέτοιος ήτανε ο παππούς (ο πατέρας της). Και παντρευτήκαμε. Επήγα εγώ και τον βρήκα σπίτι. Με το που πήγαινα σπίτι με είδανε που πήγαινα σπίτι, να της το πούμε της Φιλιάς. Όχι δεν θα βγάλετε μιλιά στο δρόμο. Χορεύανε εκεί στους Ανδρομηδαίους. Ε τέλος πάντων, αυτή που η αδερφή του μπάρμπα-Φράγκο τον ήθελε (τον παππού). Ο Γιάννης δεν ήτανε άνθρωπος που πήγαινε από δω. Πουθενά. Εγώ δεν θέλω άμα είναι μαζί. Στέλνει μια κοπέλα που ήταν και της λέει, θα πας να ρωτήσεις την Φιλιά. Εάν είναι αλήθεια ότι πήγε στη Φιλιά να τραβηχτώ εγώ πέρα. Άμα πήγε στη Φιλιά τι να πάω εγώ; Η Φιλιά δεν με χάλασε, αυτός ήθελε τη Φιλιά. Λοιπόν ήρθε αυτή η Θεοδώρα, την είχε πάρει ο μπάρμπα.. Ήταν πάλι ξαδέρφη μας.. Ο μπάρμπα-Γιάννης του μπάρμπα-Θόδωρου, ήτανε εδώ στην Αθήνα αυτός και την πήρε. Τέλος πάντων, έρχεται και με πιάνει. Μωρ Φιλιά να σε ρωτήσω κάτι; Με έστειλε η Μάγδα. τα έχετε, έχει έρθει στο σπίτι σας ο Γιάννης ή δεν είναι; Εγώ δεν ξέρω τίποτα. Ούτε αν ήρθε. Εγώ δεν τα'χω με τον Γιάννη, δυο φορές τον έχω δει όλο και όλο και άμα τα 'χουνε ασ τον πάρει, από μένα είναι ελεύθερη. ε αυτό της είπε η Θεοδώρα, η Φιλιά δεν έχει καμία δουλειά με τον Γιάννη. Τώρα αν ο Γιάννης θέλει τη Φιλιά αυτό είναι άλλο θέμα.

Σ: Ο παππούς ήθελε εσένα ε;

A: Ναι. Λέει αλήθεια μου λες; Αλήθεια σου λέω. Άμα είναι έτσι να τον πάρεις η Φιλιά δεν λέει τίποτα. Εμένα ήτανε τρεις τότε.

Σ: Α σε ήθελαν τρεις ε;

A: Ο Νίκος του Καλλή, ο Θωδωρής του μπάρμπα-Λίσκου και ο Κουρσέβας που ρίχναμε το λάδι, δουλεύαμε μαζί. Ο Κουρσέβας είπε της θειά-Χαραλάμπενας τράβα πάρτην και βγάλτην έξω να την πάρω. Η αδερφή του του λέει τι λες ρε; Ο Γιάννης είναι μέσα και εγώ θα πάω να γυρέψω την Φιλιά; Να μου το έλεγες από πριν να πήγαινα.

Σ: Όχι όχι καλύτερος ο παππούς.

A: Ναι ναι.

Σ: Πόσο χρονών ήσουν που παντρεύτηκες εσύ;

A: Είκοσι.

Σ: Και ο παππούς;

A: Ε τριανταένα.

Σ: Είχατε δέκα χρόνια διαφορά.

A: Ναι είχαμε.

Σ: Για πες μου τώρα για τον γάμο. Πώς ήτανε; Οι γονείς του σε δέχτηκαν;

A: Οουου, η πεθερά μου. Ξέρεις πόσο καλά τα είχαμε την πεθερά μου;

Σ: Σε ήθελε πολύ ε;

A: Ναι, πολύ με ήθελε. Καλά περάσαμε.

Σ: Καλή γυναίκα;

A: Ήταν πάρα πολύ καλή γυναίκα, δεν υπήρχε δεύτερη. Τόσο καλή ήτανε. Μου έλεγε εμένα, έφερνα την Κατερίνα και την Λενιώ που ήταν μικρή. Μόλις με έβλεπε έβγαινε όξω και έλεγα πώς θα τις κάνεις και τις δυο; Φέρτην μέσα. Εγώ θα τις κάνω και τις δύο.

Σ: Και σε βοηθούσε ε;

A: Ναι. Η θειά Χρυσάνθη δεν πολύ ήθελε αλλά της έλεγα άστην.

Σ: Η θειά Χρυσάνθη δεν ήθελε να αφήνεις τα παιδιά;

A: Ναι για να μην μαζευόντουσαν πολλά. Και την Γεωργία δεν την ήθελε ο Γιώργος. Τσακωνόντουσαν.

Σ: Με την δικιά σου την Γεωργία και τον Γιώργο της θειά Χρυσάνθης;

A: Είχε φάει ξύλο ο Γιώργος από την θειά Χρυσάνθη που χτύπαγε την Γεωργία, πολύ ξύλο. Δεν την ήθελε να πηγαίνει.

Σ: Ποια Γεωργία; Την δικιά σου; Και την χτύπαγε;

A: Δεν την ήθελε, να φύγεις από το σπίτι της έλεγε. Και μόλις έφευγε και πήγαινε στο σπίτι η Γεωργία από πίσω της ο Γιώργος.

Σ: Μετά τον γάμο που πήγατε; Ήτανε έτοιμο το σπίτι στο Λογγάρι;

A: Όχι. Μείναμε τρία χρόνια με τους γονείς.

Σ: Τους γονείς σου;

A: Τους γονείς του Γιάννη. Στο σπίτι του πεθερού μου, τρία χρόνια.

Σ: Αυτό που ήτανε;

A: Δεν ξέρεις που ήτανε;

Σ: Στον αι-Γιάννη ήτανε;

A: Όχι στο Λογγάρι.

Σ: Α ναι ναι.

A: Δεν το ξέρεις;

Σ: Το ξέρω, το ξέρω. Λίγο πιο πάνω από σας ήτανε. Του παππού πιο πάνω.

A: Το δικό μας σπίτι πιο πάνω.

Σ: Α ναι.

A: Στα τρία χρόνια μπήκαμε στο δικό μας. Έτυχε να έρθουν έτσι, αλλά περάσαμε καλά. και ο μπάρμπα-Μήτσος καλός ήτανε.

Σ: Ο μπάρμπα- Παναγιώτης;

A: Και ο Παναγιώτης ήτανε στο σπίτι του αλλά δεν μέναμε μαζί.

Σ: Α ναι μένατε μαζί (με τον μπάρμπα-Μήτσο). Σας βοήθησαν οι γονείς του παππού οικονομικά;

Α: Ναι, το σπίτι το έφτιαξε ο πεθερός.

Σ: Ο πεθερός σου το έφτιαξε;

Α: Ναι, έφερε από την Ρυχιά μαστόρους και το χτίσανε, έφερε τον μπάρμπα -Βασίλη, το καλούπωσε, το έφτιαξε, τον πλήρωσε, έφτιαξε τα παράθυρα γιατί ήταν ο Βασίλης μαραγκός, τα παράθυρα όλα, τις πόρτες, όλα ο μπάρμπα-Βασίλης. Ναι, αλλά τον πλήρωσε όμως.

Σ: Μπράβο. ο παππούς τι δουλειά έκανε;

Α: Ο παππούς τίποτα τότε. Κάτι γίδια είχε, τα πούλησε και έφτιαξε το σπίτι.

Σ: Και μετά; Πήγε στα καράβια;

Α: Μετά τίποτα. Είχε μελίσσια.

Σ: Ο παππούς ο δικός μου λέω, ο Γιάννης.

Α: Α ο παππούς ο Γιάννης δούλευε όπου έβρισκε δουλειά.

Σ: Οτιδήποτε ε;

Α: Δούλευε ο παππούς, πολύ, όχι λίγο. Όπου έβρισκε.

Σ: Όταν ήρθε στην Αθήνα;

Α: Γιατί του έλεγα εγώ όταν είχαμε την Κατερίνα και τον Γιώργο γιατί δεν φεύγουμε για την Αμερική. Ο Αποστόλης έφυγε, ο Θόδωρος στο Λογγάρι, τα παιδιά του Σκορδάτου, του Μήτρο, του μπάρμπα-Λια είχε ολόκληρη περιουσία. Να πάμε και εμείς, αφού δεν έχουμε το σπίτι φτιάξει, πάμε να φύγουμε. Εγώ δεν πάω εκεί έξω. Θα πάμε στην Αθήνα. Γέλαγα εγώ, εδώ δεν έχουμε να πάρουμε ένα κιλό ρύζι και θα πάμε στην Αθήνα; Με τι λεφτά θα πάμε; Να μην σε νοιάζει. Τέλος πάντων, άμα μου έλεγε κάτι αυτό μου έλεγε τέλος. Μόλις ήρθε ο καιρός για να πάει να ταξιδέψει με τα καράβια με πήγε στο χωριό με τα παιδιά, με τη Γεωργία και την Κατερίνα, τα αγόρια.

Σ: Α η Ελένη έμεινε πίσω.

Α: Ναι η Ελένη πίσω και την κράτησε η μάνα μου. Ε πήγαμε εμείς και έλεγα πως τι θα κάνουμε, αλλά είχε πάει πιο πριν τρία χρόνια.

Σ: Α είχε πάει μόνος τρία χρόνια πριν;

Α: Είχε πάει στα καράβια.

Σ: Α στα καράβια.

Α: Ταξίδεψε στα καράβια, πήρε τα λεφτά, ήρθε και φτιάξαμε σπίτι και πήγαμε.

Σ: Που νοικιάσατε; Που μένατε;

Α: Ε;

Σ: Που μένατε στην Αθήνα;

Α: Στην Αθήνα μέναμε εδώ που ήρθαμε.

Σ: Δεν ήρθατε κατευθείαν εδώ, άνω Γλυφάδα;

Α: Όχι.

Σ: Στην Ηλιούπολη.

Α: Στην Ηλιούπολη ναι, μέيناμε στην Ηλιούπολη και μόλις βρήκαμε το οικόπεδο εδώ, ήρθαμε εδώ.

Σ: Κατευθείαν ναι.

Α: Ναι και το φτιάξαμε το σπίτι σε ένα χρόνο.

Σ: Στο δίπλα σπίτι.

Α: Της Γεωργίας, όχι της Γεωργίας της Λενιώς.

Σ: Όταν παντρεύτηκες εσύ δούλευες;

Α: Που να πήγαινα να δούλευα;

Σ: Στο Λογγάρι.

Α: Μόνο που θερίζαμε.

Σ: Στην Αθήνα που ήρθατε;

Α: Τα παιδιά ήτανε μικρά.

Σ: Όχι σου λέω στην Αθήνα που ήρθες. Εδώ δούλεψες στην Αθήνα;

Α: Εγώ; Αμί.

Σ: Ε αυτό σου λέω. Για πες μου που δούλεψες.

Α: Εγώ είχε η μάνα μια μηχανή η Κατερίνα.

Σ: Ραπτομηχανή;

Α: Όχι πλεκτομηχανή και δούλευα εκεί. Μετά του λέω του Γιάννη δεν βγαίνει κει. Ένα πλεκτό εγώ δεν μπορώ και να κοροϊδεύω. Και πάω και βρίσκω και δουλεύω στη Μισακούλενα που είχε πλεκτήριο μέσα. Εδούλεψα κάνα δυο μήνες, ήρθε μια αναμπουμπούλα, μας έδιωξε και έφυγα εγώ. Αφού έφυγα, πάω στον μπάρμπα-Γιάννη που δούλεψε η Χριστίνα, η Γιαννούλα και πήγα στον μπάρμπα-Γιάννη εκεί και του λέω έτσι και έτσι, έχω πέντε παιδιά, είμαστε φτωχοί, θέλω να μας βοηθήσεις. Και με πήρανε στο Ακροπόλ και από εκεί πήρα τη σύνταξη με τα ένσημα.

Σ: Στο Ακροπόλ που έραβες;

Α: Ναι που έραβα.

Σ: Πόσο καιρό;

Α: Είκοσι χρόνια.

Σ: Σε πλήρωνε κανονικά; Εννοώ σου έδινε κανονικά λεφτά; Καλά λεφτά;

Α: Αμέ. Καλά λεφτά. Ναι γιατί ξέρεις πως δούλευα εγώ; έλεγε θέλω να δουλεύεις σαν την κυρά-Φιλιά σε όποια ερχόταν. Γιατί μια φορά έλειπε μία, είχε αρρωστήσει και είχε μείνει η δουλειά πίσω όλη. Και της λέω της προϊσταμένης δεν με βάζεις να περάσω αυτά τα ρέλια; Μωρ Φιλιά θα τα καταφέρεις; Βάλε με της λέω και αν δεν τα καταφέρω. Εγώ όταν έραβε αυτή την παρακολουθούγα.

Σ: Την έβλεπες πως το έκανε.

Α: Μου έδωσε που λες ένα κουρέλι και μου λέει για πέρασε τα να σε δω. Πέρασα ένα, ωραίο ήτανε. Για πέρασε και άλλο. Ο Μάριος εγώ δεν τον είχα δει καθότανε πιο πέρα από μένα και με κοίταζε, πέρασα καμιά δεκαριά και λέει μπρος, στην καρέκλα και στη μηχανή. Πάει, φωνάζει τον Μάριο, έλα εδώ να δεις. Σ' αρέσουνε; Πολύ ωραία τα φτιάχνεις. Και συνέχισα.

Σ: Σ' άρεσε;

Α: Μ' άρεσε; Πάρα πολύ. Και είχα τέτοια μανία που έβγαζα την καλύτερη δουλειά. Δούλεψα πολύ. Και υπερωρίες.

Σ: Αλλά ήταν καλοί εκεί ε; Και το αφεντικό;

Α: Ναι ήτανε. Είκοσι χρόνια δούλεψα εκεί. Μετά πήγα που είναι το ΙΚΑ της Αργυρούπολης, λίγο πιο πέρα από εμάς. Εκεί ήτανε ένας Πόντιος και έκανε την ίδια δουλειά.

Σ: Με το Ακροπόλ.

Α: Και πήγα και γύρεψα δουλειά και είδα τις μηχανές και να όλες αυτές τις είχα δουλέψει εγώ στο Ακροπόλ αλλά τώρα έκλεισε λέω και έχω ανάγκη, θέλω λεφτά. με πήρε μέσα και δούλεψα ένα χρόνο. Πληρώθηκα και έβγαλα και λεφτά και πήρα παραπάνω ένσημα.

Σ: Α ναι παραπάνω ένσημα γιατί δούλεψες παραπάνω καιρό.

Α: Και έβγαλα τη σύνταξή μου χωρίς να στεναχωρηθώ.

Σ: Για πες μου τώρα για τον παππού. Ήταν καλός; Είχες κανένα παράπονο από αυτόν;

Α: Ο παππούς σου ήταν πολύ καλός. Όχι κανένα παράπονο.

Σ: Ποτέ;

Α: Ποτέ. Ούτε με μάλωνε, ούτε γιατί δεν πας εκεί για δουλειά.

Σ: Σου είχε μιλήσει άσχημα;

Α: Ποτέ.

Σ: Ποτέ ε;

Α: Ποτέ. Δεν μου είχε μιλήσει ποτέ.

Σ: Μπράβο ο παππούς. Καλός άνθρωπος.

Α: Πολύ.

Σ: Για πάμε τώρα για τα παιδιά σου. Πώς είναι με τη σειρά; Εγώ τα ξέρω αυτά αλλά πρέπει να μου τα πεις τώρα.

Α: Τα παιδιά μου τι να πω τώρα;

Σ: Πες μου από την αρχή ποια είναι.

Α: Εσύ δεν τα ξέρεις ποια είναι;

Σ: Βρε εγώ τα ξέρω, το θέμα είναι να τα μάθουνε και οι υπόλοιποι, να τα γράψω.

Α: Είναι μπροστά η Κατερίνα, είναι ο Γιώργος, είναι η Γεωργία, είναι ο Νίκος και η Λενιώ. Εγώ στα είκοσι παντρεύτηκα, στα εικοσιεννιά σταμάτησα τα παιδιά.

Σ: Τελείωσες;

Α: Τελείωσα. Δεν έκανα άλλο παιδί εγώ.

Σ: Δεν ήθελες;

Α: Όχι δεν ήθελα να κάνω άλλο εγώ, δεν ήθελα και τη Λενιώ και του λέω πρόσεξε κακομοίρη μου μην με αφήσεις έγκυο πάλι. Όταν έμεινα έγκυος λέει ε κατά λάθος.

Σ: Ε, κατά λάθος.

Α: χαχαχα (γέλια).

Σ: Ο παππούς τα ήθελε τα παιδιά;

Α: Τα ήθελε πολύ.

Σ: Σε βοήθησε κανείς όταν ήσουν έγκυος;

Α: Τί να με βοήθαγε; Στις δουλειές;

Σ: Ναι στις δουλειές, όταν είχες δύο και μετά το επόμενο. Σε βοηθούσε κανείς ή μόνη σου;

Α: Εκεί με βοηθούσε ο παππούς.

Σ: Σε βοηθούσε;

Α: Με βοηθούσε.

Σ: Μπράβο.

Α: Ε μου έφερνε τα ξύλα, τα κλαριά και λάχανα έφερνε.

Σ: Σε βοηθούσε.

Α: Ναι με βοηθούσε. Ε έξω πήγαινε για μεροκάματα.

Σ: Έβαζες τα παιδιά τιμωρία;

Α: Όχι. Ο παππούς ποτέ.

Σ: Όχι εσύ αν τα έβαζες. Όχι αν τα βαρούσες, αν τα φώναζες.

A: Όχι όχι. Του πατέρα σου ούτε μια φάπα δεν του είχα ρίξει.

Σ: Στα υπόλοιπα;

A: Ε όχι γιατί με ακούγανε, δεν τα χτύπαγα εγώ τα παιδιά μου ποτέ.

Σ: Σε ακούγανε.

A: Με ακούγανε. Δεν τα χτύπαγα εγώ τα παιδιά. Πολύ τα χτύπαγε μόνο η θεία-Χρυσάνθη. Ε ήτανε κακοκέφαλα, δεν ακούγανε.

Σ: Κακοκέφαλα λέει.. Ο παππούς όταν ήταν μικρά τα παιδιά ασχολιόταν μαζί τους;

A: Ναι. Τα διάβαζε.

Σ: Τα διάβαζε;

A: Ναι.

Σ: Ήξερε ο παππούς γράμματα;

A: Πώς δεν ήξερε;

Σ: Άντε.

A: Ναι αμέ. Είχε βγάλει και σχολείο.

Σ: Μπράβο. Οπότε ασχολούταν και ο παππούς με τα παιδιά. Δεν σε είχε αφήσει μόνη σου εσένα;

A: Όχι, αλλά εγώ δεν ήξερα να τα διαβάζω. Ήξερα γράμματα;

Σ: Για πες μου τώρα. Ο παππούς όταν ήσασταν όλοι μαζί και οι εφτά, έδειχνε κάποια αδυναμία σε κανένα από τα παιδιά; Ότι αγαπάει κάποιο πιο πολύ;

A: Όχι. δεν τα ξεχώριζε ο παππούς τα παιδιά.

Σ: Για πες μου τώρα η μητέρα σου όταν εσύ γέννησες τα παιδιά ζούσε;

A: Η μάνα μου;

Σ: Ναι.

A: Η μάνα μου ζούσε. Είχε ανέβει στην Αθήνα.

Σ: Σε βοήθησε η μαμά σου;

Α: Δεν βοήθησε πουθενά.

Σ: Η πεθερά σου;

Α: Η πεθερά με βοήθησε πολύ.

Σ: Όταν τα παιδιά σου μεγάλωσαν, έγιναν γυναίκες και άντρες, τους έδωσες κάποια συμβουλή; Τι να γίνουν;

Α: Ε τότε ήμασταν στην Αθήνα και πάντα τους έλεγα το καλό, επειδή ήμασταν και στην πόλη να μην σας κοροϊδέσουν και τέτοια. Άλλο τίποτα δεν τους έλεγα. Και δεν πηγαίνανε τα παιδιά.

Σ: Πηγαίνανε με αυτούς που ήξεραν.

Α: Ο πατέρας σου, ε;

Σ: Πηγαίνανε με αυτούς που ήξεραν. Ξέρω ότι ο μπαμπάς με τον θείο τον Κώστα βγαίνανε και με τον θείο τον Γιώργο που μένατε και κοντά και βγαίνανε αυτοί παρέα.

Α: Ναι ναι. Ο μπαμπάς σου ήτανε, άκουγε. Ο μπάρμπα Γιώργης δεν άκουγε, εκείνος μας έσκασε, μας έφαγε λεφτά.

Σ: Εντάξει δεν πειράζει. Για τώρα. Με τον παππού πώς περνούσατε; Όταν φύγανε τα παιδιά.

Α: Ε όταν φύγανε τα παιδιά ήμασταν εγώ και ο παππούς σου οι δυο μας. Πήγαμε στον αι Γιάννη, κάτσαμε λίγα χρόνια, ήρθαμε στην Αθήνα.

Σ: Ναι ήρθατε στην Αθήνα το 2004. Πώς περνούσατε;

Α: Ε παντρεύτηκε το ένα πίσω στο άλλο και πήγε το καθένα στα σπίτια τους και μείναμε μοναχοί μας με τον παππού. Ε πηγαίναμε κάτω, φτιάχναμε τις ελιές, τα χωράφια τα φτιάχναμε, φτιάξαμε το σπίτι οι δυο μας και τώρα θέλει να το πάρει όλο. άντε να μην τον αρχίσω (για τον γιο της το Γιώργο λέει).

Σ: Άστα αυτά τώρα. Είχατε τσακωθεί ποτέ με τον παππού;

Α: Ποτέ.

Σ: Ποτέ;

A: Ποτέ. Δεν με μάλωσε ούτε μια φορά να πει ότι εκείνη τη δουλειά δεν την έκανες. Ποτέ.

Σ: Ποτέ ε; Ο καλύτερος άνθρωπος.

A: Και ο πατέρας σου δεν έχει μαλώσει τη μάνα σου.

Σ: Όχι ντάξει, για αστεία που παίζουνε.

A: Α για αστεία ξέρω τον πατέρα σου αλλά ο πατέρας σου δεν ήτανε σκληρός. Ο θείος ο Γιώργος ήτανε άστον.

Σ: Άστον τον θείο τον Γιώργο τώρα. Για πάμε για τους γάμους τώρα των παιδιών σου, όταν παντρεύτηκαν τα παιδιά σου. Δυσκολεύτηκες σε κανέναν γάμο;

A: Όχι.

Σ: Όχι ε; Τα κάνανε μόνοι τους, τα φτιάξανε; Για τους γάμους. Η διαδικασία ρε παιδί μου.

A: Πρώτα παντρέψαμε την Κατερίνα εδώ στην Αθήνα.

Σ: Και μετά έφυγε Γερμανία.

A: Και φύγανε από εδώ κατευθείαν Γερμανία. πάει αυτή. Μετά ήρθε η Γεωργία. Την πήρε ο Διονύσης. Ε εκείνη μας έφερε μια κατσιποδιά αυτός. Θυμάσαι ε;

Σ: Ναι θυμάμαι.

A: Ήθελε να του κάναμε συμβόλαιο για το σπίτι Σάββατο το βράδυ πριν τον γάμο. Ο αδερφός του του είχε τόσα νεύρα.

Σ: Λογικό.

A: Του λέει δεν ντρέπεσαι; Μας έκανες ρεζίλι. Ο Μ. δεν έχει πατήσει εδώ πάνω από τότε, μόλις άκουσε ότι ήθελε να του κάνουμε τα συμβόλαια Σάββατο βράδυ πριν τον γάμο, γιατί αυτός τον έφερε εδώ. Και είπα τότε να τον διώξω και δεν τον έδιωχνες μου λέει; Έβλεπα την Γεωργία να κλαίει και δεν με άφησε ο πατέρας της. Και τον πήρε και πήγαν τα παιδιά τα τρία.

Σ: Εσείς δεν πήγατε;

A: Όχι δεν ήθελε ο παππούς.

Σ: Καλά έκανε.

Α: Αφού πήρε ο Γιώργος το υπόγειο, μπήκες και έκατσε μέσα σαράντα χρόνια μέσα σε αυτό το σπίτι και είπες λέω γιατί πήρε την αποθήκη; Μια αποθήκη, δεν είχε σπίτι αυτός και αν δεν του δίναμε εμείς, πού θα πήγαινε;

Σ: Ναι. Μετά επόμενος γάμος. Ο θεός ο Γιώργος δεν παντρεύτηκε μετά;

Α: Μετά παντρεύτηκε ο Γιώργος. Αχ. Ο Γιώργος μας τρέλανε και εκείνη η αγελάδα, η κλέφτρα και ψεύτρα, εμένα δεν με άκουσε και ήρθε στο σπίτι και πήγε και έβαλε κάτι αυτή και της είπα εγώ δεν κάνω να βάζω τέτοια. Πού τα είχε κλέψει, πού τα είχε βρει; Και πάω και τα μαζεύω και πάω και του λέω να μαζέψεις αυτά που έχω μέσα στα κουτιά στο κάτω μέρος της αποθήκης, στην ντουλάπα. Να πας να τα πάρεις του λέω, αυτά δεν είναι να τα βάλουμε στο σπίτι, εγώ δεν τα θέλω του λέω. Και πήγε τα πήρε, τα μάζεψε. Είναι πολύ κακιά γυναίκα.

Σ: Εντάξει άστο. Ο γάμος της θείας της Ελένης δεν είναι μετά; Με το θείο τον Αντρέα.

Α: Η Ελένη τα μυαλά που είχε και της τα χάλασε η θεία η Γεωργία. Να μην παντρευτεί τον θείο τον Αντρέα που ήταν ο καλύτερος αλλά δεν τον προλάβανε και πήρε την κάτω βόλτα και έφυγε.

Σ: Αλλά ήταν καλός άνθρωπος;

Α: Μου λέει εμένα ξέρεις πότε θα φύγεις από το σπίτι; Όταν πεθάνετε, μετά το θάνατό σας και μου αφήσετε το σπίτι. Δεν το θέλω λέει, έχω σπίτι. Και εδώ και στο χωριό. Και μαγαζιά έχω και σπίτια έχω, δεν θέλω τίποτα. Θα κάτσετε μέσα.

Σ: Ναι. Και μετά ο γάμος του μπαμπά με τη μαμά.

Α: Ναι ο γάμος της μαμάς και του μπαμπά.

Σ: Πώς ήταν ο γάμος τους;

Α: Πολύ καλός.

Σ: Ωραίος;

Α: Πολύ ωραίος. Ευχαριστηθήκαμε τον γάμο αυτόν.

Σ: Ήταν κάτω στο χωριό της μαμάς, εκεί έγινε.

A: Εκεί έγινε και όλοι από δω τα μαζέψαμε, η μάνα σου με τον πατέρα σου ήρθαμε πάνω και από κει πήρανε το αμάξι της Ελένης, τους το έδωσε η Ελένη γιατί δεν είχε αμάξι τότε, μετά πήρε και καλό αμάξι και πήγανε στη Ζάκυνθο.

Σ: Ποιος γάμος σου άρεσε περισσότερο;

A: Ο γάμος ο καλύτερος έγινε της μάνας σου. Ήτανε στο χωριό και ήτανε πολύ ωραίος.

Σ: Να σου πω τώρα. Υπάρχει κάτι που δεν σε ρώτησα και θες να μου πεις; Κάτι που δεν σε ρώτησα και θες να μου το πεις.

A: Μόνο μια θεία σου αλλά ποια ήτανε δεν μπορώ να θυμηθώ.

Σ: Α για τον γάμο λες;

A: Ναι για τον γάμο.

Σ: Σου λέω γενικά.

A: Όχι δεν έχω κάτι άλλο.

Σ: Τώρα εσύ για τον γάμο ποια λες;

A: Ε ήρθε και λέει μην με μαλώσετε το κορίτσι μας είναι καλό. Μοναχή της θα έρθει λέω. Δεν θα βρει κανέναν. Δεν θα της μιλήσει κανένας. Άλλο τίποτα δεν έχω να σου πω. Και γέλια η θεία.

Σ: Ποια θεία ήταν; Θεία της μαμάς ήτανε;

A: Ε ναι.

Σ: Αδερφή του παππού; Δεν ήτανε η θεία- Διαμάντω;

A: Όχι.

Σ: Θα την ήξερες. Ή η θεία Αννιώ θα ήτανε ή θεία Μεταξού.

A: Όχι η Μεταξού. Η θεία- Αννιώ και γέλαγε. Και όχι η θεία σου η Διαμάντω μου λέει κοντέψαμε να την πάρουμε στον λαιμό μας την κοπέλα. Κοντέψαμε να της τα χαλάσουμε λέει. Δεν ήθελε να την δώσει ο πατέρας της.

Σ: Ναι δεν θέλανε γιατί δεν είχε παντρευτεί η άλλη.

A: Ναι γιατί δεν είχε παντρευτεί η πρώτη. Και η μικρή παντρεύτηκε και η μεγάλη παντρεύτηκε και ήταν προξενευτής ο γαμπρός ο ίδιος.

Σ: Ο μπαμπάς ναι. Λοιπόν τώρα θα σου κάνω κάποιες γενικές ερωτήσεις. Για τον χαρακτήρα σου εσύ τι έχεις να μου πεις; Πώς είσαι σαν χαρακτήρας;

Α: Τι να σου πω; Πως είμαι εγώ, φαίνομαι πώς είμαι, άνθρωπο δεν θέλω να βλάψω και τον Γιώργο που τον έχω σώσει τόσες φορές είπε τώρα η αγελάδα, αφού η μάνα σου είναι κολλητές τα ξέρει όλα.

Σ: Η κυρία Παγώνα;

Α: Η κυρία Παγώνα ότι δεν μας είπανε τίποτα τώρα για τα μνημόσυνα. Η ψεύτρα.

Σ: Άστα γιαγιά τώρα μην τα σκέφτεσαι αυτά.

Α: Δεν την θέλω να ανεβεί πάνω. Λέει δεν ανεβαίνω πάνω. Ποιος τη θέλει να ανεβεί πάνω;

Σ: Στη ζωή σου με τον παππού είσαι ευχαριστημένη;

Α: Ο παππούς δεν με στεναχώρησε ποτέ. Ποτέ δεν το θυμάμαι να ήρθε και να με μάλωσε ή να με στεναχώρησε για κάτι.

Σ: Πέρασες καλά.

Α: Πέρασα καλά. Δεν λέω δεν ήμουν πλούσια αλλά καλά πέρναγα. Ότι είχαμε τρώγαμε, κάναμε δεν είχαμε και πολλά να πούμε αλλά δεν στεναχωρευτήκαμε, δεν μαλώσαμε. Ήτανε καλός, γέλαγε όταν του έλεγα καμιά φορά δεν έχεις κάποιο παράπονο να μου πεις; Μου έλεγε τι να σου πω;

Σ: Οπότε είσαι ευχαριστημένη από την ζωή σου ε;

Α: Ναι με τον παππού ναι.

Σ: Με τους γονείς σου;

Α: Μόνο στεναχωρέθηκα που δεν ήμουν εδώ στον θάνατό του. Τότε στεναχωρέθηκα πολύ. Και τώρα προχθές πάλι δεν μπορούσα να πάω, αν πέσω πως θα σηκωθώ;

Σ: Αυτό.

Α: Δεν φτάνει που είμαι κούτσουρο εδώ.

Σ: Μια χαρά είσαι. Για πες μου τώρα ποια ήτανε η πιο χαρούμενη περίοδος της ζωής σου; Πότε έλεγες ότι ήσουν πολύ χαρούμενη;

A: Εγώ χαρούμενη μόλις πάντρεψα τα παιδιά μου χάρηκα πάρα πολύ. Τον άντρα μου τον είχα και τα παιδιά μου δεν ξέρω αν είχαν κάτι με μένα.

Σ: Είχαμε και μία παρεμβολή από την μαμά. Για να συνεχίσουμε τώρα. Πότε πέρασες πιο δυσάρεστα; Ήτανε πιο άσχημα;

A: Κοίτα καλά πέρασα και με τα παιδιά και με τον παππού.

Σ: Άστα αυτά τώρα. Εγώ λέω πότε πέρασες πιο άσχημα.

A: Μόνο τότε σου λέω που πέθανε ο παππούς. Μόλις ήρθα και είδα όλους μαυροφορεμένους λέω έφυγε ο παππούς. Ε δεν μπορούσα και να κλάψω γιατί είχανε κάνει και η Ελένη και ο Νίκος ο πατέρας σου εγχείρηση εκεί κοντά και δεν έβγαλα ούτε φύσημα. Ούτε ένα μοιρολόι δεν του είπα, γιατί είχα τον πατέρα σου και την Λενιώ.

Σ: Για πες μου τώρα ποιο είναι το αγαπημένο σου πρόσωπο; Ποιον αγαπάς, αγαπούσες περισσότερο; Όχι μόνο τα παιδιά σου. Και τον παππού τον Γιάννη, τους γονείς σου, τα αδέρφια σου.

A: Εγώ τους αγαπώ όλους, δεν ξεχωρίζω κανέναν εκείνος που μ' αγαπάει μία τον αγαπώ δέκα. Λοιπόν η αλήθεια είναι αυτή. Ο πατέρας σου δεν με έχει στεναχωρήσει μία φορά να μου πει, ε μωρέ μάνα και συ, δεν θυμάμαι.

Σ: Σαν τον παππού και ο μπαμπάς ε; Δεν σε στεναχωρούσαν ποτέ.

A: Ναι. Βλέπω λέει τον Νίκο με την Ευγενία που είναι τόσο αγαπημένοι. Και λέω συνεννοούνται και τα βρίσκουν. Άντε κάνε γρήγορα να πας να πάρεις το παιδί (τον αδερφό μου που σχολάει από το σχολείο εννοεί).

Σ: Τι θες για το μέλλον; Τι θες να γίνει;

A: Στο μέλλον θέλω να σας δω όλους ευτυχισμένους. Αυτό θέλω. Εγώ τελείωσα, δε έχω τίποτα διαφορετικό. Εγώ θέλω να παντρευτείτε και βλέπω εσάς και λέω Παναγία μου να είναι καλά κορίτσια όπως είστε και με το πτυχίο και να ευχαριστηθώ.

Σ: Τι σου δίνει χαρά τώρα; Σήμερα, τώρα που είσαι 87 χρονών τι σε κάνει να χαίρεσαι;

A: Μόνο να σας βλέπω καλά, να πάτε καλά στις δουλειές σας, αυτό θέλω. Καλά να σας βλέπω και γερούς. Υγεία να έχετε. Πρώτα υγεία, υγεία και μετά όλα τα άλλα. Και η αγάπη, να είστε τα αδέρφια αγαπημένα.

Σ: Σε στεναχωράει κάτι;

A: Δεν με στεναχωράει. Από τι με στεναχώρησε ο Γιώργος δεν με στεναχωράει κάτι.

Σ: Υπήρχε κάτι που θα ήθελες να αλλάξεις στη ζωή σου; Να το είχες κάνει διαφορετικά, να το είχες αλλάξει.

A: Όχι δεν θέλω, τι να θέλω; Να βρω γαμπρό;

Σ: Θες να βρεις γαμπρό;

A: χαχαχα (γέλια). Αμ εγώ δεν θέλω τίποτα. Θέλω μόνο να βλέπω εσάς ευτυχισμένους. Εγώ για τον εαυτό μου τίποτα δεν θέλω, καλά με βοήθησε ο θεός μέχρι εδώ που με βοήθησε, αυτό το πράγμα δεν το έφτιαξα, δεν μπορώ και προχθές του έλεγα του πατέρα σου για την Αμερική που είναι μια θεία μου, έχω εγώ τρόπους εκεί πέρα αλλά που δεν έχουμε..

Σ: Για πες μου τώρα κάτι τελευταίο. Έχεις να μου δώσεις κάποια συμβουλή; Να με συμβουλέψεις κάτι;

A: Ναι.

Σ: Για πες μου.

A: Θέλω να είσαι καλή και άξια σε όλα. Τι άλλο θέλεις;

Σ: Τίποτα. Εσύ τι θες.

A: Αυτό, να είσαι άξια σε όλα σου τα πράγματα, να βγεις στα πρώτα σου βήματα άξια και να είσαι τόσο καλή στον εαυτό σου και στους άλλους. Αυτό θέλω, να είσαι καλή, πως να στο πω, να το ευχαριστιέσαι αυτό που κάνεις.

Σ: Σε ευχαριστώ.

A: Ναι να πάρεις το πτυχίο σου άριστα. Άριστα αυτό θέλω.

Σ: Σε ευχαριστώ πολύ για όλα και για την συνέντευξη που μου έδωσες.

A: Δεν πειράζει, ό,τι θυμόμουνα είπα.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Ζούμπερα= τα γιδοπρόβατα

Λογγάρι, Ρυχιά, Γέρακας= χωριά Λακωνίας

Ξεβλαστώσανε (τα μαλλιά)= από σγουρά έγιναν ίσια.

Ψειρίσω= όταν κάποιος κολλούσε ψείρες στα μαλλιά και ήθελε να τους τις βγάλουν